

Oponentský posudek na bakalářskou práci „Miera rozvodovosti z hľadiska prevládajúcich postojov žien k rovnosti medzi pohlaviami“ (Gabriela Žuk-Olszewska, 2012)

vypracoval: Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček

Posudek na předloženou bakalářskou práci vypracovávám již podruhé, budu se tedy zaměřovat především na míru zohlednění dřívějších připomínek. Cíl, metoda i obsah práce zůstávají do značné míry nezměněny, nebudu se tedy opakovat v jejich rekapitulaci.

Předně je třeba konstatovat, že autorka se vypořádala z nejzávažnější výtka předcházející verze, totiž se závažným porušením publikační a citační etiky. Nyní je teoretická část z formálního hlediska v pořádku. Autorka v zásadě problém pasáží opsaných z odborné literatury vyřešila rozmělněním textu do úseků přímých citací a parafrází, vše s odpovídajícím odkazovým aparátem. Výsledný dojem práce tak někdy působí poněkud roztříštěným dojmem, často není jasné, proč si některé věty zasloužili přímou citaci, přestože by je bylo možné začlenit do parafrázovaného odstavce. Zároveň bych také upozornil, že pokud se parafrázuje myšlenka obsažená pouze v části citovaného díla, nikoli základní myšlenka díla jako celku, je vhodné uvádět i konkrétní strany, ze kterých je čerpáno.

V řadě případů mám pocit, že autorka na některá citovaná díla odkazuje pouze ze sekundárních zdrojů a sama je přitom nečetla (např. Guttentag a Secord 1983, Williams a Best 1990), aniž by to při citování přiznávala (např. obvyklým „Guttentag a Secord 1983 in White 1990“). Nejedná se o úplně vzácný nešvar, to nic ale nemění na tom, že to nešvar je. Byl bych proto rád, kdyby autorka otevřeně přiznala, zda všechny prameny, které uvedla v literatuře, skutečně četla nebo ne.

Poslední připomínka týkající se odkazového aparátu se vztahuje k formální úpravě seznamu literatury. Přestože existují různé citační normy, jsem přesvědčen, že v každé z nich bude mezi povinné minimum patřit u knih zařazení údajů o nakladateli a místě vydání, u časopisů pak ročník, číslo a rozsah stran. Tyto údaje jsou v předložené práci u knih uvedeny pouze sporadicky, u časopisů je pak autorka zcela ignoruje. Stranou přitom ponechávám nejednotnost ve formátování referencí (tečky nebo čárky, chybějící tečky či dvojtečky apod.). Jde o formality, ale vzhledem k tomu, že se jedná již o druhou verzi práce podanou k obhajobě, tak bych očekával pečlivější vypracování.

Empirická část práce nedoznala oproti předcházející verzi podstatných změn. Doplněn byl krátký komentář reagující na výtku vůči chybějícímu popisu souboru zemí, které byly v regresních analýzách zahrnuty. Odstavec na str. 41 je sice informativní, ale zdaleka ne dostatečný. Neřeší totiž problém toho, že analyzované země jsou vlastně vybrány nahodile (s určitým zkreslením ve směru rozvinutých zemí, které mají rozpracované statistiky a výběrová šetření...). Není tak jasné, o čem výsledky vypovídají. Nezdá se, že by soubor byl reprezentativní z hlediska zastoupení různých zemí světa podle ekonomického výkonu, kontinentu, kulturního okruhu či jiného relevantního kritéria. Znovu bych také zopakoval zcela opominutou výtku, že země v analýze vystupují bez ohledu na populační velikost.

Oproti předcházejícímu posudku jsem již pochopil autorčin záměr oddělit analýzu jednotlivých postojových otázek kvůli problému multikolinearity. Namítl bych však, zda by tedy nebylo vhodnější sloučit analyzované postojové otázky do jednoho indexu (či škály), který by popisoval postoj

ke genderové rovnosti. Při řešení problému multikolinearity se totiž často nabízí otázka, zda má pro účely analýzy vlastně smysl analyzované proměnné oddělovat.

Autorka také zcela opomněla zapracovat formální výtku týkající se zaokrouhlování výsledků regresní analýzy na relevantní počet desetinných míst.

Z výsledků práce je podstatně cítit, že autorce chybí základní deskriptivní vhled do analyzovaných dat. Oproti poněkud mechanicky prováděným regresním analýzám skýtají popisná data uvedená v příloze zajímavější obrázek o diferenciaci jednotlivých zemí. Například z grafů jednoznačně vystupuje skupina zemí s nižší (0,5-1,5) a vyšší (2,5-3,0) mírou rozvodovosti. Stejně tak postojové otázky zaměřené na význam mateřské role žen či politické role mužů ukazují kromě hlavní skupiny zemí několik významně vybočujících států, které se od zbytku zásadně odlišují. Všechny tyto moment v představené regresní analýze zanikají, přitom z věcného hlediska jsou velice podstatné.

Přes uvedené výtky práci doporučuji k obhajobě. Vzhledem k nedostatkům v teoretické i empirické části a k neopomenutelným formálním chybám ji navrhuji hodnotit známkou dobře.

V Praze dne 20. 1. 2012

Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček